

УДК 352.075

П. В. Ворона,

д.держ.упр, доц.,

професор кафедри парламентаризму та політичного менеджменту НАДУ,

депутат Полтавської обласної ради;

М. І. Дрогомирецька,

к.е.н., доц.,

доцент кафедри менеджменту і логістики

ПНПУ імені Юрія Кондратюка,

м. Полтава

ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРЕФЕКТУР ЯК НЕОБХІДНА УМОВА РЕФОРМИ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ

Розглянуто характерні особливості процесу організації місцевого самоврядування у сучасному світі. На основі досвіду, накопиченого у цій сфері в таких державах, як Франція і Польща, визначено основні напрями подальшого розвитку місцевого самоврядування в Україні. Встановлено, що саме цей рівень влади відповідає за вирішення найбільш близьких до населення проблем, однак існуюча система місцевого самоврядування не задовольняє потреби суспільства, а тому потребує якісних змін. Зроблено висновок про те, що очікувана реформа у цій сфері передбачає створення інституту префектів, до компетенції яких належить, насамперед, здійснення нагляду за дотриманням конституційних норм і вимог чинного законодавства України органами місцевого самоврядування, координація діяльності територіальних органів центрального органу виконавчої влади, забезпечення виконання важливих державних програм.

Ключові слова: адміністративно-територіальна реформа, воєводство, департамент, місцеве самоврядування, префект, регіон.

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими та практичними завданнями. Існування сучасної демократичної і правової держави неможливо собі уявити без ефективною системи місцевого самоврядування (МС), здатної створити всі необхідні умови для наближення влади до населення і надати імпульс для подальшого розвитку територій.

Місцеве самоврядування у його сучасному розумінні почало формуватись у багатьох європейських країнах на рубежі XVIII-XIX ст. [18, с. 373], саме тоді виникають перші його моделі, кожна з яких передбачала певний рівень автономності місцевих органів управління, але по-різному визначала особливості взаємодії місцевих органів влади і держави. Одна із перших моделей організації влади, відома як англосаксонська, передбачала високий

рівень децентралізації управління та відсутність прямого підпорядкування органів місцевого самоврядування органам державної влади. Натомість, друга модель – континентальна, вважається більш централізованою, оскільки передбачає наявність на місцях спеціального представника центральної влади, уповноваженого здійснювати державний контроль за діяльністю органів влади в межах певної адміністративно-територіальної одиниці [11, с. 284]. Сьогодні відмінності між цими моделями не мають принципового характеру. Навпаки, спостерігається їх певне зближення, що пояснюється процесами глобалізації міждержавних відносин, які, з одного боку, уніфікують культурні й політичні стереотипи, а з іншого – сприяють більш опосередкованій участі громадян у процесі прийняття рішень суб'єктами політичної влади.

Загалом, аналізуючи процес становлення місцевого самоврядування у сучасному світі, необхідно звернути увагу на те, що сила і вплив органів місцевого самоврядування у різних державах відображає рівень демократизму пануючого у них політичного режиму. Ці органи влади виникли і розвивалися як пряма протилежність абсолютної влади центру, тому вони досить часто виявляються в опозиції до центральної влади, а взаємовідносини між ними характеризуються відвертим протистоянням у вирішенні важливих фінансово-економічних питань чи питань розподілу компетенції.

Демократичний процес перетворення українського суспільства поставив перед нашою державою чимало складних завдань, серед яких особливої актуальності набуває процес реформування існуючої системи місцевого самоврядування як невід'ємного інституту народовладдя в Україні.

Аналіз останніх публікацій за проблематикою та виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Дослідження місцевого самоврядування як важливого соціально-історичного явища має міцні наукові традиції, що сягають глибини століть. Перші уявлення про сутність МС, які були сформовані ще XVIII – на початку XIX ст. під впливом ліберальних поглядів на розвиток суспільства і роль держави, знайшли своє відображення в наукових працях британського філософа епохи Просвітництва Дж. Локка і

французького політичного діяча Алексіса де Токвіля. У 50–70-х рр. ХХ ст. значна частина досліджень у сфері інституційної організації місцевого самоврядування була спрямована переважно на аналіз процесів становлення цього інституційного комплексу на тих територіях, які звільнилися від колоніальної залежності і обрали для себе шлях державотворення і демократизації.

У другій половині 70–90-х рр. ХХ ст. нова хвиля наукових досліджень з'явилася у зв'язку з реформами територіального управління в країнах Європи, що були спрямовані на децентралізацію і розвиток місцевого самоврядування. Аналіз цих інституційних реформ і їхніх наслідків, порівняльна оцінка різних моделей організації місцевого самоврядування, а також розробка теоретичних моделей, що пояснюють закономірності процесів трансформації інститутів місцевого самоврядування і ймовірні наслідки вибору тих чи інших варіантів інституційних рішень знайшли своє відображення у наукових працях таких відомих українських і зарубіжних вчених, як О. О. Бабінова [1], М. О. Баймуратов [2], В. В. Заблоцький [5], М. І. Лахижа [10], В. В. Наконечний [11], П. А. Ніканоров [12] та ін.

Безумовно, актуальність вказаних проблем складно переоцінити, адже Україна сьогодні опинилася на порозі масштабних змін, що передбачають удосконалення механізмів функціонування всіх рівнів влади, у тому числі і органів місцевого самоврядування. Однак сьогодні можемо констатувати відсутність достатньої кількості науково обґрунтованих досліджень проблеми організації систем місцевого самоврядування у розвинутих країнах світу й оцінки можливостей адаптації зарубіжного досвіду діяльності місцевої влади до українських реалій.

Формулювання мети дослідження. Метою даної статті є вивчення можливостей запровадження префектур як необхідної умови реформування місцевого самоврядування в Україні з урахуванням позитивного досвіду функціонування подібних органів управління у Франції та Польщі.

Виклад основних результатів та їх обґрунтування. Протягом двох

останніх століть система місцевого самоврядування пройшла досить складний і тривалий шлях розвитку, завдяки якому у кожній країні було сформовано власну концепцію місцевого самоврядування (таблиця) і накопичено значний досвід залучення громадян до вирішення важливих питань місцевого значення. Досвід країн Європи має дійсно важливе значення для нашої держави, враховуючи обраний нею курс на європейську інтеграцію.

Таблиця

Основні типи організації місцевого самоврядування у розвинутих країнах світу та їх характеристика [узагальнено авторами]

<i>Ознаки порівняння</i>	<i>Англосаксонський тип (Великобританія)</i>	<i>Континентальний тип (Франція, Польща, Бельгія, Італія)</i>	<i>Північно-європейський тип (Данія, Швеція, Норвегія)</i>	<i>Американський тип (США, Канада)</i>
Рівень державної влади				
Конституційний статус	Креатура парламенту	Національна конституція	Національна конституція	Конституція штату
Територіальна організація	Змішана багаторівнева	Уніфікована трирівнева	Уніфікована дворівнева	Змішана багаторівнева
Розподіл обов'язків і повноважень	Невеликий обсяг	Великий обсяг	Великий обсяг	Залежить від законодавства штату
Інститути централізованого контролю і втручання	Суди, парламентські інспекції, слабкий адміністративний контроль національного уряду (функціональна схема)	Сильний адміністративний контроль національного уряду (префектурна схема)	Суди, слабкий адміністративний контроль національного уряду (функціональна схема)	Суди, слабкий адміністративний контроль штату (функціональна схема)
Рівень місцевої влади				
Виборча система	Відносної більшості	У кожній країні є свої відмінності (пропорційна, абсолютної і відносної більшості)	Пропорційна	Відносної більшості

За даними таблиці можемо дійти висновку, що найбільш суттєвий вплив на процес інституційних перетворень в Україні здійснили англосаксонський і континентальний типи організації місцевого самоврядування, конструкції яких

є найбільш досконалими і викликають стійкі асоціації з економічним розвитком і політичною силою країни.

В умовах здійснення Україною системної реформи місцевого самоврядування, що має на меті повернути органам МС їх природні повноваження, питання доцільності організації державного контролю викликає досить багато наукових дискусій щодо пошуку ефективних управлінських систем. Наразі серед науковців, політиків і працівників органів місцевого самоврядування не існує єдиної думки про те, наскільки ефективним в Україні може бути запровадження префектур на заміну державних адміністрацій. З одного боку, створення цього інституту може призвести до обмеження функцій прав і свобод територіальних громад і встановлення майже тотального контролю з боку держави, що дозволить, насамперед, звільнити неефективних керівників новоутворених територіальних громад. З іншого боку, запровадження інституту префекта як органу місцевої виконавчої влади, може мати свої переваги, адже створення органів державної влади із нагляду за дотриманням конституції і законів суб'єктами місцевого самоврядування – це нормальна світова практика.

Експерти-науковці, автори реформи місцевого самоврядування вважають, що для України найкраще використати, як найбільш оптимальну модель, досвід Франції, Польщі та інших європейських країн, що пройшли шлях децентралізації влади. Спробуємо порівняти ті функції, які виконує префект у вищезгаданих країнах і ті, які має виконувати у нашій державі, відповідно до запропонованого законопроекту [13] про внесення змін до Конституції України відносно децентралізації влади, який отримав схвальну оцінку Венеціанської комісії, дорадчого органу Ради Європи з питань конституційного права.

Головна особливість формування державної влади та місцевого самоврядування у Франції полягає у тому, що одна й та сама територія (регіон, департамент чи комуна) одночасно можуть мати різний рівень влади. Департамент у Франції є другим після комуни рівнем адміністративно-територіального устрою, на якому паралельно діють два органи влади:

Генеральна Рада як орган самоврядування, і префект як орган державної влади.

Префект є своєрідним символом централізації влади у Франції [19]. Як представник держави, він призначається в кожний департамент (наприкінці 2015 р. на території країни їх налічувалося 101) відповідним декретом Президента, ухваленим Радою міністрів за поданням Міністерства внутрішніх справ [4]. Префект представляє уряд держави в цілому, Прем'єр-міністра, а також кожного окремого міністра. Виступаючи від імені держави, префект контролює дотримання національних інтересів, забезпечує здійснення в департаменті повноважень центральних державних органів, тримає уряд у курсі політичної ситуації в департаменті [15].

Префект втілює в життя урядову політику, здійснює нагляд за виконанням у департаменті нормативних актів центральної влади [19], здійснює адміністративний контроль за діяльністю департаменту і передає на розгляд адміністративного суду незаконні, на його погляд, рішення територіальних громад, представляє державу у питаннях виконання всіх юридичних актів на рівні департаменту, підписує угоди від імені держави, є розпорядником всіх державних видатків в департаменті [16]. Якщо на території департаменту здійснюється суттєве правопорушення, що загрожує національній безпеці, префект надає допомогу відповідним органам у пошуку винних осіб та має право підписувати постанови про арешт, проведення обшуку тощо.

Фактично будь-який префект є державним службовцем високого рангу, який призначається за професійними, а не політичними мотивами. Професійна підготовка префектів, основною функцією яких є представництво і захист інтересів центральної влади у департаментах, вже багато років поспіль здійснюється в Національній школі державного управління Франції (École nationale d'Administration) [4]. Серед найбільш відомих префектів Франції слід згадати, насамперед, барона Османа, талановитого містобудівельника, завдяки якому Париж набув сучасного вигляду.

У 2015 р. Польща відзначила 25 річницю проведення реформи місцевого самоврядування. Щоб досягти справжньої децентралізації влади, про яку

сьогодні так багато говорять в Україні, Польща працювала досить тривалий період часу: близько десяти років було відведено лише на розробку плану подальших дій. Ідея місцевого самоврядування Польщі полягає не в управлінні місцевими справами і репрезентації інтересів держави, а в представництві інтересів громади, яка самостійно обирає для себе владу. Відтак, органи місцевого самоврядування діють під наглядом державних органів, які безпосередньо контролюють виконання тих чи інших законів (рисунок).

Рисунок. Організація місцевого самоврядування у Польщі [9, с. 4]

Як видно з рис. 1, польська система місцевого самоврядування базується на тому, що між гмінами, повітами і воєводствами не існує чіткої ієрархічної

залежності. Гміни не підпорядковуються повітам, а повіти не підпорядковуються воєводствам. Навпаки, всі ці структурні елементи суттєво взаємодоповнюють один одного.

Найбільшим адміністративно-територіальним утворенням Польщі є воєводство, на рівні якого діють і органи місцевого самоврядування, і державні адміністрації на чолі з воєводами, що є представниками Ради міністрів у воєводствах Польщі, керівниками органів урядової адміністрації подвійного підпорядкування та органами урядової адміністрації на місцях. До повноважень воєводи належать питання, не віднесені законодавством до компетенції інших органів влади, зокрема:

- пристосування загальних цілей політики уряду до місцевих умов, координування і контроль виконання пов'язаних із ними завдань;
- забезпечення взаємодії всіх організаційних ланок урядової адміністрації та місцевого самоврядування у воєводстві і керівництво їх діяльністю у сфері запобігання загрозам життю, здоров'ю або майну чи загрозам середовищу, безпеці держави;
- виконання і координування завдань у сфері оборони і безпеки держави, а також кризових розпоряджень, що впливають з окремих законів [20].

Згідно з чинним законодавством воєвода призначається та звільняється з посади головою Ради міністрів за поданням міністра, відповідального за справи публічної адміністрації. До кандидата на посаду воєводи висуваються такі вимоги: він повинен бути громадянином Польщі, мати диплом магістра або рівнозначний йому, трирічний стаж керівної роботи і незаплямовану ділову репутацію [20]. Загальне керівництво діяльністю воєводи здійснює голова Ради міністрів на підставі критерію відповідності його діяльності політиці уряду. Воєвода представляє Раду міністрів на державних урочистостях і під час офіційних візитів у воєводство представників зарубіжних держав та співпрацює з органами інших держав або міжнародними урядовими та позаурядовими організаціями на засадах, визначених міністром закордонних справ Польщі.

В Україні пропонується, що префект – це місцевий орган виконавчої

влади системи органів виконавчої влади. Префект області є одночасно і префектом району, територія якого включає територію обласного центру. Очікується, що префект у нашій державі буде відповідальним за низку важливих напрямів діяльності: здійснення нагляду за дотриманням конституційних норм органами місцевого самоврядування; координування діяльності територіальних органів центрального органу виконавчої влади та здійснення нагляду за дотриманням ними вимог чинного законодавства; забезпечення виконання державних програм; спрямування і організація діяльності територіальних органів центрального органу виконавчої влади та їх взаємодії з органами місцевого самоврядування в умовах воєнного або надзвичайного стану, надзвичайної екологічної ситуації. Префектури в Україні мають діяти на основі принципів верховенства права, відкритості, законності, єдиного правозастосування, безперервності забезпечення постійного здійснення виконавчої влади в районах, областях, незалежно від політичних процесів у державі та за її межами, підконтрольності, ефективності, політичної неупередженості.

Префект має бути державним службовцем і термін його перебування на посаді певної адміністративно-територіальної одиниці не може перевищувати 3 роки. Він підзвітний перед Президентом України та Кабінетом Міністрів України, а його призначення не пов'язується зі вступом на посаду чи припиненням повноважень Президента України. Відмова префекта від переведення на роботу в іншу префектуру може бути причиною для його звільнення [3].

За результатами проведеного нами дослідження можемо зробити висновок про те, що і у Франції, і в Польщі, незалежно від форми правління, досить схожою є структура місцевого самоврядування на рівні окремих адміністративно-територіальних одиниць. Різниця полягає лише у тому, хто призначає представника центральних органів виконавчої влади. У Франції префекта призначає Президент. У Польщі воєводу призначає Рада міністрів. В Україні це питання пропонують вирішити наступним чином: «Префекта

призначає на посаду та звільняє з посади за поданням Кабінету Міністрів Президент України» [13]. Іншими словами, якщо префект буде виступати представником центру в області, його можна вважати логічним продовженням президентської виконавчої вертикалі влади (централізація). Якщо ж, навпаки, він буде представляти інтереси області перед центром, тоді його не можна вважати Головою виконавчої влади у області (децентралізація).

Якою насправді буде ситуація із префектами в Україні, сьогодні складно прогнозувати. На практиці Конституція України не завжди виконує свою функцію «норми прямої дії», і багато що залежить від відповідних законів і реальної практики їх застосування. Відтак, місцеве самоврядування у нашій державі має бути здатним забезпечити ефективне прийняття рішень у межах визначеної компетенції і в рамках закону, тобто фактично необхідно, щоб місцева рада чи її виконавчий орган могли приймати відповідні рішення на рівні, не нижчому за рівень префекта. Якщо у великих містах ця проблема може взагалі не виникнути, у регіонах сформувати ефективну місцеву владу з фахівців досить високого рівня може бути досить складно.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, досвід реформування системи публічного управління у Франції, як наслідок еволюції країни в процесі децентралізації та змін врядування у Польщі в процесі приєднання до Європейського Союзу має важливе значення для України, оскільки показує необхідність реорганізації системи державного управління на місцевому рівні. І цей досвід був взятий українськими авторами реформи місцевого самоврядування за основу. В основі цього досвіду є чітке визначення ключових засад організації виконавчої влади на основі належного розмежування функцій її основних носіїв, суттєвий перерозподіл повноважень між центральними та місцевими органами виконавчої влади і органами місцевого самоврядування з посиленням останніх з метою наближення надання державних і громадських послуг до споживача. Це обумовлює необхідність запровадження в країні інституту префектур й префекта, але на основі перерозподілу повноважень між місцевим самоврядуванням і місцевими

органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування різного територіального рівня на засадах децентралізації державного управління та субсидіарності на основі Європейської хартії місцевого самоврядування. Окрім цього, слід зауважити, що ті повноваження, які мають префект Франції та воєвода у Польщі, є значно ширшими, ніж запропоновані в українському форматі реформування.

Список використаних джерел:

1. *Бабінова О. О.* Сучасний європейський досвід місцевого самоврядування та регіонального управління / О.О. Бабінова // Державне управління та місцеве самоврядування. – 2012. – № 3 (14). – С. 248–257.
2. *Баймуратов М. О.* Місцеве самоврядування та його роль в становленні малого та середнього підприємництва: монографія / М. О. Баймуратов, В. І. Андреев. – Суми : Університетська книга, 2011. – 212 с.
3. *Ворона П. В.* Префект, як провідник і гарант втілення державної політики в регіонах й орган контролю місцевого самоврядування у Франції (досвід для України) / П. В. Ворона // Актуальні проблеми державного управління : зб. наук. праць. – Одеса : Вид-во ОРІДУ НАДУ, 2009. – Вип. 1 (37). – С. 140–144.
4. *Жан Шарль Адре.* Огляд місцевого самоврядування у Франції / Адре Жан Шарль ; пер. з фр. – К. : ПСП, 1994. – 132 с.
5. *Заблоцький В. В.* Імплементация європейських стандартів формування та функціонування місцевого самоврядування в Україні [Електронний ресурс] / В. В. Заблоцький // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2015. – № 8. – Режим доступу : <http://www.dy.nauka.com.ua/?op=1&z=870>.
6. Конституція Республіки Польща : пер. с пол. А. Кубика. – Варшава : Изд-во Сейма, 2001. – 104 с.
7. Конституція Франції // Конституції буржуазних стран. – М., 1979.
8. Конституція України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР зі змінами і доповненнями [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.
9. *Кулеша Э.* Основы местного самоуправления в Польше / Э. Кулеша. – Олыштын, 2004. – 65 с.
10. *Лахижа М. І.* Модернізація публічної адміністрації: досвід Республіки Польща / М. І. Лахижа. – Полтава : ПолтНТУ, 2012. – 243 с.
11. *Наконечний В. В.* Основні світові моделі місцевого самоврядування: порівняльний аналіз / В. В. Наконечний // Теорія та практика державного управління : зб. наук. праць. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2014. – Вип. 1 (44). – С. 283–289.
12. *Никаноров П. А.* Мировой опыт развития органов местного самоуправления / П. А. Никаноров // Менеджмент сегодня. – 2009. – № 1 (49). – С. 2–11.
13. Про внесення змін до Конституції України (щодо децентралізації влади) [Електронний ресурс] : проект Закону України від 01.07.2015 р. № 2217а. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.
14. *Прокопенко Л. Л.* Досвід реформування місцевих органів виконавчої влади Польщі [Електронний ресурс] / Л. Л. Прокопенко. – Режим доступу : <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-01/10pllvp.pdf> (23.11.2015).
15. Система державного управління Республіки Франція: досвід для України / авт.-уклад. Л. А. Пустовойт ; за заг. ред. Ю. В. Ковбасюка. – К. : НАДУ, 2010. – 56 с.
16. *Ткачук А.* Хто такий префект і навіщо він потрібен Україні? [Електронний ресурс]

/ А. Ткачук // Сприяння конституційній реформі. – Режим доступу : <http://www.spa.ukma.edu.ua/konst/article.php/2007112313120650>.

17. Унітарна держава [Електронний ресурс] // Юридичний портал. – Режим доступу : <http://o-pravovedenii.ru>.

18. *Carlo Panara, Michael R. Varney* (2013). *Local Government in Europe. The «Fourth Level» in the EU Multi-Layered System of Governance*, Routledge, 448 p.

19. *Peter Morris* (1994). *French politics today*. Manchester University Press. 189 p.

20. Ustawa o samorz ą dzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r. – Rešim dost ę p : www.sejm.gov.pl. Ustawa o wojewódzie i administracji rz ą dowej w województwie z dnia 23 stycznia 2009 r. – Rešim dost ę p : www.sejm.gov.pl.

References:

1. *Babinova O. O.* Suchasny`j yevropejs`ky`j dosvid misceвого samovryaduvannya ta regional`nogo upravlinnya / O. O. Babinova // *Derzhavne upravlinnya ta misceve samovryaduvannya*. – 2012. – Vol. 3 (14). – P. 248–257.

2. *Bajmuratov M. O.* Misceve samovryaduvannya ta jogo rol` v stanovleni malogo ta seredn`ogo pidpry`yemny`cztva: monografiya / M. O. Bajmuratov, V.I. Andryeyev. – Sumy` : Universy`tets`ka kny`ga, 2011. – 212 p.

3. *Vorona P. V.* Prefekt, yak providny`k i garant vtilennya derzhavnoyi polity`ky` v regionax j organ kontrolyu misceвого samovryaduvannya u Franciyi (dosvid dlya Ukrayiny`) / P. V. Vorona // *Aktual`ni problemy` derzhavnogo upravlinnya* : zb. nauk. prac`. – Odesa : Vy`davny`cztvo ORIDU NADU, 2009. – Vol. 1 (37). – P. 140–144.

4. Zhan Sharl` Adre. Oglyad misceвого samovryaduvannya u Franciyi. Pereklad. – K.: PSP, 1994. – 132 p.

5. Zablocz`ky`j V. V. Implementaciya yevropejs`ky`x standartiv formuvannya ta funkcionuvannya misceвого samovryaduvannya v Ukrayini [Electronic resource] / V. V. Zablocz`ky`j // *Derzhavne upravlinnya: udoskonalennya ta rozvy`tok*. – 2015. – Vol. 8. – Mode of access: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=870>.

6. *Konsty`tucy`ya Respubly`ky` Pol`sha*: per. s pol. A. Kuby`ka. – Varshava : Y`zdatel`stvo Sejma, 2001. – 104 p.

7. *Konsty`tucy`ya Francy`y` / Konsty`tucy`y` burzhuznyx stran*. – M., 1979.

8. *Konsty`tuciya Ukrayiny` vid 28 chervnya 1996 r. # 254k/96-VR zi zminamy` i dopovnennyamy`* [Electronic resource]. – Mode of access : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws>.

9. *Kulesha E.* Osnovy mestnogo samoupravleny`ya v Pol`she / E. Kulesha. – Ol`shtyn, 2004. – 65 p.

10. *Laxy`zha M. I.* Modernizaciya publichnoyi administraciyi: dosvid Respubliky` Pol`shha / M. I. Laxy`zha. – Poltava : PoltNTU, 2012. – 243 p.

11. *Nakonechny`j V. V.* Osnovni sivitovi modeli misceвого samovryaduvannya: porivnyal`ny`j analiz / V. V. Nakonechny`j // *Teoriya ta prakty`ka derzhavnogo upravlinnya*. – 2014. – Vol. 1 (44). – P. 283–289.

12. *Ny`kanorov P. A.* My`rovoj opy`t rozvy`ty`ya organov mestnogo samoupravleny`ya / P. A. Ny`kanorov // *Menedzhment segodnya*. – 2009. – Vol. 1 (49). – P. 2–11.

13. Pro vnesennya zmin do Konsty`tuciyi Ukrayiny` (shhodo decentralizaciyi vlady`): Proekt Zakonu Ukrayiny` vid 01.07.2015 r. # 2217a [Electronic resource]. – Mode of access: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=55812.

14. *Prokopenko L. L.* Dosvid reformuvannya miscevy`x organiv vy`konavchoyi vlady` Pol`shhi [Electronic resource]. – Mode of access : <http://www.dridu.dp.ua/zbirnik/2010-01/10pllvpv.pdf>.

15. Sy`stema derzhavnogo upravlinnya Respubliky` Franciya : dosvid dlya Ukrayiny` / avt.-uklad. L.A. Pustovojt; za zag. red. Yu. V. Kovbasyuka. – K. : NADU, 2010. – 56 p.

16. *Tkachuk A.* Xto taky`j prefekt i navishho vin potriben Ukrayini? [Electronic resource]

// Spry`yannya konsty`tucijnij reformi. – Mode of access: <http://www.spa.ukma.edu.ua/konst/article.php/2007112313120650>.

17. Unitarna derzhava [Electronic resource] / Yury`dy`chny`j portal. – Mode of access: <http://o-pravovedenii.ru>.

18. Carlo Panara, Michael R. Varney (2013). Local Government in Europe. The “Fourth Level” in the EU Multi-Layered System of Governance, Routledge, 448 p.

19. Peter Morris (1994). French politics today. Manchester University Press. 189 p.

20. Ustawa o samorz ą dzie województwa z dnia 5 czerwca 1998 r. – Rešim dost ę p: www.sejm.gov.pl. Ustawa o wojewódzie i administracji rz ą dowej w województwie z dnia 23 stycznia 2009 r. – Rešim dost ę p : www.sejm.gov.pl.

Vorona P. V., Drogomyretska M. I. The Implementation of Prefectures as a Prerequisite for the Local Government Reform.

The article describes the characteristics of the process of local government organization in the modern world. On the basis of the experience gained in this field in France and Poland, the main directions of further development of local government in Ukraine are defined. It is proved that the given level of government is responsible for the solution the issues, which are close to the population of certain territories, but the current system of local government does not meet the needs of society and requires qualitative changes. It is concluded that the expected reforms in this area are related to the creation of the institution of the prefects, the key competencies of which are the following ones: to oversee the observance of the constitutional norms and the requirements of the current legislation in Ukraine by local governments, to coordinate the activities of the territorial bodies of central executive body, and, finally, to ensure the implementation of the significant state programs.

Key words: administrative-territorial reform, province, department, local government, prefect, region.

Ворона П. В., Драгомирецька М. І. Введення префектур як необхідне умово реформи місцевого самоуправління.

Рассмотрены характерные особенности процесса организации местного самоуправления в современном мире. На основе опыта, накопленного в этой сфере в таких государствах, как Франция и Польша, определены основные направления дальнейшего развития местного самоуправления в Украине. Установлено, что именно этот уровень власти отвечает за решение наиболее близких к населению вопросов и проблем, однако существующая система местного самоуправления не удовлетворяет потребности общества и требует качественных изменений. Сделан вывод о том, что ожидаемая реформа в этой сфере предусматривает создание института префектов, к компетенции которых относится, прежде всего, осуществление надзора за соблюдением конституционных норм и требований действующего законодательства органами местного самоуправления, координация деятельности территориальных органов центрального органа исполнительной власти, обеспечение выполнения важнейших государственных программ.

Ключевые слова: административно-территориальная реформа, воеводство, департамент, местное самоуправление, префект, регион.

Надійшла до редколегії 30.11.2015 р.